



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **28 Ağustos 2025**

Sayı: **13708**

33201

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.


Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul, 16 milyonu aşan nüfusu ile yalnızca Türkiye'nin en büyük kenti değil; aynı zamanda ekonominin, ticaretin, sanayinin, kültürün ve finansın merkezidir. Bu ölçekteki bir kentin su arzında yaşanacak herhangi bir aksama, sadece İstanbul'da değil, bütün Türkiye'de ekonomik ve sosyal hayatın sekteye uğramasına yol açacaktır. Bu nedenle İstanbul'un su güvenliği, ulusal güvenlik ve kamu yararı açısından stratejik bir mesele olarak ele alınmak zorundadır.

İstanbul'un uzun vadeli su ihtiyacını karşılamak üzere planlanan en kritik yatırım Melen Barajıdır. Dönemin bakanları tarafından "İstanbul'un suyunun sigortası" olarak tanımlanan bu projenin, tamamlandığında kente yılda 1 milyar 77 milyon metreküp su sağlayacağı ve aynı zamanda enerji üretimi gerçekleştirerek çift yönlü bir fayda sunacağı açıklanmıştır. Ancak 2011 yılında onaylanan projelerden sonra 2012'de yapılan ihale ile barajın 2016 yılında tamamlanması öngörülmüş olmasına rağmen, inşaat sürecinde gövde betonunda ortaya çıkan çatlaklar nedeniyle proje bitirilememiştir. Devamında başlatılan ikmal ve güçlendirme süreçleri de sonuçsuz kalmış, projede yıllara yayılan bir gecikme yaşanmıştır. Son olarak 5 Haziran 2023 tarihinde imzalanan "Melen Barajı Revize Rehabilitasyon Proje Yapımı" sözleşmesi ile işin 488 gün içerisinde bitirilmesi planlanmış olmasına rağmen proje hâlâ tamamlanmamıştır. Üstelik DSİ 2025 yatırım programında rehabilitasyon için 20 milyar TL ödenek ayrılmış olmasına rağmen inşaat onarım çalışmalarının 2025 yılı sonuna ertelendiği anlaşılmaktadır.

Bu tablo, İstanbul'un su güvenliği açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Nitekim Marmara Bölgesi, son 65 yılın en az yağış alan yazını yaşamıştır. Kuraklık verileri ortadayken, İstanbul'un su arzını güvence altına alacak en stratejik yatırımın hâlâ devreye alınamamış olması kabul edilemez bir durumdur. Dahası, Melen Barajı'nın devreye girmemesi nedeniyle İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ), kentin ihtiyacını karşılamak için daha uzak mesafelerden ve yüksek kotlardan pompaj yapmak zorunda kalmakta, bu da enerji tüketimini olağanüstü artırmaktadır. Ortaya çıkan ek maliyet, İBB bütçesine ağır bir yük getirmekte ve doğrudan İstanbulluların su faturalarına yansımaktadır.

Bütün bu sorunlara ek olarak, Kanal İstanbul projesi nedeniyle Sazlıdere Barajı'nın tamamen devre dışı kalacağı ve Terkos Gölü'nün de ciddi şekilde olumsuz etkileneceği bilirkşi raporlarında ortaya konmuştur. İstanbul'un mevcut barajlarının su tutma kapasitesi iklim krizinin etkisiyle azalırken, mevcut kaynakların projeler eliyle yok edilmesi su arzı açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Melen Barajı'nın tamamlanmaması ve Sazlıdere'nin kaybı birlikte düşünüldüğünde, İstanbul'un su güvenliği daha da kırılgan hale gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. 05.06.2023 tarihinde imzalanan "Melen Barajı Revize Rehabilitasyon Proje Yapımı" sözleşmesinin önerge tarihi itibarıyla fiziki ilerleme oranı nedir? Sözleşme süresi 488 gün olarak belirlenmiş olmasına rağmen işin tamamlanamamasının gerekçesi nedir?
2. 30.11.2023 tarihinde imzalanan ve 3370 takvim günü süresi olan "Melen Barajı Revize Rehabilitasyon Projesi Yapımı ve İnşaat İşleri Müşavirlik Hizmetleri" sözleşmesi kapsamında bugüne kadar hangi aşamalar tamamlanmıştır?
3. Melen Barajı devreye alınmadığı için İSKİ'nin yıllık enerji tüketimi ne kadar artmıştır? Bu artışın parasal karşılığı nedir ve bu maliyet İstanbul Büyükşehir Belediyesi bütçesine ne kadarlık bir yük getirmiştir?
4. DSİ 2025 yatırım programında Melen Barajı Rehabilitasyonu için ayrılan 20 milyar TL ödeneğin, önerge tarihi itibarıyla ne kadarı harcanmıştır?
5. 2012 yılından bu yana tamamlanamayan Melen Barajı nedeniyle kamuya ek maliyet ne kadar olmuştur? Bu maliyet artışının siyasi ve idari sorumluluğu kimdedir?
6. DSİ'nin daha önce gündeminde olan ve ÇED süreci tamamlanan Sungurlu Barajı'nın yapım süreci hangi aşamadadır? Bu barajın İstanbul'un su arzına katkı sağlayacağı tarih ne olarak öngörülmektedir?
7. Marmara Bölgesi'nin son 65 yılın en düşük yağışını aldığı göz önünde bulundurulduğunda, bakanlığınız İstanbul için hangi ek su güvenliği tedbirlerini planlamıştır?
8. İstanbul'da mevcut barajların doluluk oranlarının düşmesi halinde hangi alternatif su kaynaklarının devreye alınması öngörülmektedir?
9. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanmış havza yönetim planlarından, bakanlığınız tarafından bugüne dek onaylanmamış olan planlar var mıdır? Varsa bunların gerekçesi nedir?
10. Kanal İstanbul projesiyle birlikte Sazlıdere Barajı'nın tamamen yok olacağı ve Terkos Gölü'nün ciddi biçimde zarar göreceği bilimsel raporlarla ortaya konmuştur. İstanbul'un zaten ağır bir su krizi tehdidi altında olduğu bir dönemde, kentin en önemli su kaynaklarını devre dışı bırakacak bu projede neden hâlâ ısrar edilmektedir?